

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van **Sted. Academie Schone Kunsten te Roeselare**

Hoofdstructuur dko

	Instellingsnummer	50492
	Instelling	Sted. Academie Schone Kunsten
directeur		Carl SEGAERT
adres		Leenstraat 14 - 8800 ROESELARE
telefoon		051-20.30.29
fax		051-25.23.13
e-mail		info@saskroeselare.be
website/URL		www.saskroeselare.be
	Bestuur van de instelling	975681 - Gemeentebestuur van Roeselare te ROESELARE
adres		Botermarkt 2 - 8800 ROESELARE
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	23/04/2012, 24/04/2012, 25/04/2012, 26/04/2012, 27/04/2012, 02/05/2012
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	02/05/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	29/05/2012
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Hilde Quix
	Teamleden	Rieka Hérie

Deskundige(n) behorend tot de administratie nihil

Externe deskundige(n) Albert Tersago

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Opties/instrumenten in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. VOLDOET DE ACADEMIE AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
3.1 beeldende kunst - animatiefilm (graad: I m)	7
3.2 beeldende kunst - edelsmeedkunst (graad: h5)	8
3.3 beeldende kunst - monumentale kunst (graad: h5 s)	9
3.4 beeldende kunst - schilderkunst (graad: h5 s)	10
3.5 beeldende kunst - tekenkunst (graad: h5 s)	10
3.6 beeldende kunst - weefkunst (graad: h5 s)	11
4. BEWAAKT DE ACADEMIE DE EIGEN KWALITEIT?	12
4.1 Professionalisering	12
4.2 Evaluatie	13
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE ACADEMIE	15
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE ACADEMIE	16
6.1 Wat doet de academie goed?	16
6.2 Wat kan de academie verbeteren?	17
6.3 Wat moet de academie verbeteren?	17
7. ADVIES	18
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	18

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De Stedelijke Academie Schone Kunsten in Roeselare is bijna 175 jaar een gevestigde waarde in de stad en in de regio. Het leerlingenaantal gaat in stijgende lijn en is in 15 jaar tijd meer dan verdubbeld. Ook het aanbod werd uitgebreid. Zo zijn de opties monumentale kunst en edelsmeedkunst redelijk recent opgericht.

Tijdens de doorlichting stelde de inspectie vast dat voor alle focusvakken de leerplandoelstellingen gerealiseerd worden. Voor de opties schilderkunst en tekenkunst is een betere afstemming tussen de verschillende ateliers wenselijk en kan het opmaken van gemeenschappelijke jaarplannen hierin een aanzet zijn. Hoewel de optie animatiefilm in de middelbare graad niet zo sterk bevolkt is, zijn de eindresultaten voor de lagere en middelbare graad bewonderenswaardig. Dit geldt eveneens voor de optie edelsmeedkunst waar originele juweelontwerpen de inspectie kunnen bekoren. De opleiding weefkunst heeft een nieuw elan gevonden, waardoor meer stabiliteit in de optie is gekomen. De cursus monumentale kunst kende een goede start maar gaat ten opzichte van het landelijk gemiddelde achteruit. De samenwerking met de ateliers beeldhouwkunst en edelsmeedkunst zorgen er echter voor dat grenzen worden opengetrokken en de interactie wordt bevorderd waardoor het eilandgevoel dat in verschillende opties aanwezig is, doorbroken wordt.

Als basis voor kwaliteitszorg zet de directie in op mentoring en nascholing. De werkgroep nascholing heeft verschillende initiatieven genomen om zowel intern als extern een programma uit te werken. De evaluatie en opvolging ervan kan een volgende stap in de ontwikkelingen zijn. De opvang van beginnende leerkrachten en de mentoring is minder uitgebouwd. Daar liggen nog heel wat kansen om zowel de kwaliteitszorg als het personeelsbeleid te verbeteren. Op het vlak van evaluatie heeft de academie een traditie van regelmatig feedback geven als vast onderdeel in het leerproces. De criteria voor deze feedback hebben een duidelijke link met de leerplandoelen. Sinds vorig schooljaar zijn deze criteria vereenvoudigd en meer gelijkgericht over de opties heen.

De huidige directeur is sinds maart 2010 in dienst. Vanuit zijn visie op een participatief leiderschapsmodel zijn onmiddellijk verschillende werkgroepen opgestart. Dit model vraagt ook het uitschrijven van mandaten en het geven van verantwoordelijkheden. Een pedagogisch coördinatieteam zou hieraan tegemoet kunnen komen. Het ontbreken ervan zorgt ervoor dat resultaten niet onmiddellijk zichtbaar zijn en dat de communicatie tussen de werkgroepen niet altijd vlot verloopt. Een beleidsplan gecombineerd met een jaaractieplan en prioriteiten kan de organisatie ten goede komen. Op het vlak van de implementatie van dit participatief leiderschapsmodel, de implementatie en actualisering van de artistieke visie en de kwaliteitszorg heeft de academie van Roeselare nog heel wat uitdagingen voor zich liggen.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie opties/instrumenten en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

De resultaten van de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag

2.1 Opties/instrumenten in de focus

Vak/Optie per studierichting
beeldende kunst animatiefilm (graad: I m)
beeldende kunst edelsmeedkunst (graad: h5)
beeldende kunst monumentale kunst (graad: h5 s)
beeldende kunst schilderkunst (graad: h5 s)
beeldende kunst tekenkunst (graad: h5 s)
beeldende kunst weefkunst (graad: h5 s)

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel
Professionalisering
Aanvangsbegeleiding
Deskundigheidsbevordering
Logistiek
Welzijn
Veiligheid
Gezondheid en hygiëne
Milieu
Onderwijs
Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Rapporteringspraktijk

3. VOLDOET DE ACADEMIE AAN DE ERKENNINGS- VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde opties/instrumenten het volgende op:

3.1 beeldende kunst - animatiefilm (graad: I m)

Voldoet

Motivering

- De leerlingenevolutie voor de optie animatiefilm in de lagere graad blijft eerder stabiel. De middelbare graad heeft een eerder zwakke instroom. De oorzaak hiervan is voor het lerarenteam onbekend. Onderzoek naar instroom en doorstroom dringt zich op.
- De leerplandoelen zijn consecutief opgebouwd en worden ook gerealiseerd. Het effect hiervan weerspiegelt zich in de leerlingenresultaten.
- Het aanbod kadert binnen de academie- en leerplanvisie. In de basisjaren van de opleiding leren de leerlingen de vormkarakters en tijdsintervallen van een bewegend beeld kennen. Ze leren hoe je een beeld expressief kan maken door in te zoomen of “fade away”. De leerlingen leren over “sleutelbeelden “ in een animatiefilm. Deze sleutelbeelden versterken de “plot”. De leerlingen leren een aangepast scenario schrijven. In het scenario komt de leefwereld van de leerlingen ruim aan bod.
- Naast het leren schrijven van een boeiend scenario leren de leerlingen hoe ze een storyboard moeten maken waarin de beelden in een korte tijd toch duidelijk en expressie overkomen. De leerlingen leren hoe ze de digitale camera's moeten hanteren bij de beeld-per-beeld-opnames. Ze leren ook softwareprogramma's op de gelinkte laptop hanteren en bewerken in functie van de digitale opnames voor de animatiefilm. In de basisjaren van de opleiding ontdekken de leerlingen gaandeweg de verschillende animatietechnieken, onder andere: leganimatie, zandanimatie, poppenanimatie, pixilatie, enz.
- In de hogere jaren van de opleiding passen de leerlingen de verschillende animatietechnieken op een creatieve wijze toe in hun animatiefilms. Het ontwerpen en realiseren van een animatiefilm is een teamgebeuren. Deze samenwerking heeft, naast een creatief doel ook vooral een sociaal en pedagogisch doel. Het versterkt het positief vormend karakter van de opleiding.
- In het atelier animatiefilm heerst er een ontspannen sfeer, elke leerling kan op zijn of haar ritme werken aan de animatiefilmpjes. De leerlingen kunnen zich op artistiek, cultureel en emotioneel vlak harmonisch ontwikkelen. Deze aangename relaxte, creatieve sfeer weerspiegelt zich ook in de boeiende resultaten bij de leerlingen. Tijdens het atelierbezoek kon de inspectie prachtige animatiefilmpjes bewonderen.
- Er is een structurele ondersteuning via, onder andere, een adequate organisatie van de lessen en een aangepaste digitale uitrusting. Momenteel ontbreekt in deze opleiding een geluidsstudio, geluidsapparatuur is wel aanwezig. De leerlingen kunnen nog niet zelf op een creatieve wijze de aangepaste geluiden maken voor hun animatiefilmpjes. Ze moeten zich nog behelpen met bestaande geluiden die ze zoeken op internet of op zeldzame stukjes muziek uit de naburige academie MWD. Indien de leerlingen zouden kunnen beschikken over een eigen geluidsstudio zou hun animatiefilms meer expressieve zeggingskracht krijgen. Het geluid kan de zeggingskracht van het beeld versterken (en omgekeerd).
- Er is een degelijke omkadering om de doelen te bereiken. De leerlingen hebben de mogelijkheid om te werken in kleine groepjes. De sterk getalenteerde leerlingen worden individueel begeleid. Aan hen worden extra referentiepunten en documentatie (onder andere lectuur en websites) aangereikt om hun potentieel creatief en intellectueel talent maximaal te kunnen ontplooiën. Voor de minder talentvolle

leerlingen voorziet de begeleiding in de nodige stimulansen, om rekening houdend met de leefwereld van die leerlingen, toch ook optimale stimuli te geven.

- Zoals reeds eerder aangehaald is er in dit atelier een gerichte culturele begeleiding door middel van een gepersonaliseerde aanpak die elke leerling in zijn jonge persoonlijkheid zo ruim mogelijk aan bod laat komen. De leerlingen worden hierdoor geïnspireerd en gemotiveerd om het beste van zichzelf te geven.
- In het atelier animatiefilm is er een regelmatig zelfreflectie over de didactische aanpak en de kwaliteit van de resultaten.
- De optie animatiefilm lagere graad staat open voor externe beoordelingen en heeft een behoorlijke ontwikkelingsdynamiek. Dit blijkt bijvoorbeeld uit de bereidheid tot verdere professionalisering en de veranderingsbereidheid.

3.2 beeldende kunst - edelsmeedkunst (graad: h5)

Voldoet

Motivering

- De optie edelsmeedkunst werd twee jaar geleden opgericht. Deze optie is in de regio uniek, wat het onmiddellijke succes verklaart.
- De leerplandoelen zijn goed uitgewerkt in een overzichtelijk, goed gestructureerd en consecutief opgebouwd jaarplan.
- Het aanbod kadert binnen de academie- en leerplanvisie. In de basisjaren van de opleiding is er aandacht voor onderzoek naar de vormelijke aspecten van het juweel, rekening houdende met de draagbaarheid, vormfinesse en kleur. Beeldende basisbegrippen en leerelementen komen hierbij aan bod. De leerlingen leren om de getekende ontwerpschets om te zetten in drie dimensies. Tegelijkertijd ontwikkelen ze een materiaalgevoeligheid. Het creatief ontwerp is hierbij belangrijk, pas op de tweede plaats komen de technische aspecten. De leerlingen leren ervaren dat elk materiaal specifieke plastische mogelijkheden en beperkingen heeft. Naast het vormonderzoek maken de leerlingen ook kennis met de meer technische facetten van de edelsmeedkunst. Ze leren de nodige technische vaardigheden verwerven in het zagen, vijlen, boren, solderen en smeden van edele en niet edele metalen (messing). Ze leren ook probleemoplossend denken, bijvoorbeeld bij de opdracht "bewegende delen bij een basisvorm". Een thema grondig werken en analyseren, zich voldoende documenteren, de presentatie en de afwerking zijn eveneens belangrijke onderwerpen die aan bod komen in het atelier.
- In de hogere jaren van de opleiding leren de leerlingen om op een zelfstandige wijze hun creatieve juweelontwerpen te personaliseren en op een kunstzinnige wijze te presenteren. Ze ontwikkelen een portfolio met ontwerpen en foto's van gerealiseerde juwelen. Ze worden hierbij professioneel gecoacht met een goede begeleiding die individueel gericht is.
- Er is een gerichte culturele begeleiding door middel van een individuele aanpak die gericht is op mensen en waarden. De leerlingen worden hierdoor geïnspireerd en gemotiveerd om het beste van zichzelf te geven.
- Er is een structurele ondersteuning via, onder andere, een adequate organisatie van de lessen, een aangepaste uitrusting en een degelijke omkadering om de doelen te bereiken.
- De talentvolle leerlingen krijgen extra stimuli door onder andere: een meer intense individuele begeleiding, een waaier aan vakliteratuur, het aanbod van websites van bekende juweelontwerpers en verwijzingen naar tentoonstellingen. De minder talentvolle leerlingen krijgen gerichte opdrachten die hun emotionele en intellectuele vaardigheden prikkelt en die hen aanzet om hun artistieke en culturele horizont te verruimen.

- De inspectie kon tijdens de atelierbezoeken prachtige juweelontwerpen en juweelrealisaties bewonderen. Dit atelier is een grote verrijking voor het artistiek aanbod in de stad en in de regio.
- Beleidsmatig wordt ervoor gekozen dat leerlingen tijdens hun opleiding kunnen proeven van andere ateliers die werken rond ruimtelijke vormstudie zoals beeldhouwkunst of die projectmatig werken zoals de optie monumentale kunst. De drie ateliers : edelsmeedkunst, beeldhouwkunst en monumentale kunst bevinden zich ook in dezelfde locatie om de interactie te vergemakkelijken.
- In het atelier edelsmeedkunst is er een regelmatig zelfreflectie over de didactische aanpak en de kwaliteit van de resultaten.
- De optie edelsmeedkunst staat open voor externe beoordelingen en heeft een behoorlijke ontwikkelingsdynamiek. Dit blijkt uit de bereidheid tot verdere professionalisering en de veranderingsbereidheid.

3.3 beeldende kunst - monumentale kunst (graad: h5 s)

Voldoet

Motivering

- De optie monumentale kunst is in 2004 opgestart. Bij aanvang kende de optie heel wat succes. Zonder een voor de leraar en directie verklaarbare reden kent de optie een terugval in het leerlingenaantal. Dit gaat in tegen de trend van een stijgend leerlingenaantal in deze optie in Vlaanderen
- De leerplandoelen kunnen nog op een meer gestructureerde wijze in jaarplannen uitgeschreven worden.
- Het aanbod kadert binnen de academie- en leerplanvisie. In de basisjaren van de opleiding werken de leerlingen projectmatig. Er gaat veel aandacht naar concept analyse waarbij de leerlingen op een positief kritische wijze beelden analyseren en onderzoeken hoe en waarom de beelden een bepaalde indruk nalaten of juist niet. De leerlingen trachten de boodschappen of vervormingen achter de beelden te ontdekken en er een nieuwe eigenzinnige betekenis en vorm aan te geven. Gedurende het schooljaar werken de leerlingen van de verschillende leerjaren rond een viertal projecten. De leerlingen gebruiken hierbij het prikbord als inspiratiebron en ook als middel om de “denktank” te vullen met ideeën en persoonlijke benaderingen van een gegeven project. De leerlingen overleggen regelmatig in kleine groepen en “brainstormen” rond een gegeven thema. Zo stimuleren en respecteren ze elkaars creativiteit.
- In de hogere jaren van de opleiding ontwikkelen de leerlingen een project dat ze zelf volledig uitwerken en realiseren. Onderzoek, documentatie en voorstelling, zowel analoog als digitaal, zijn hierbij belangrijke elementen om hun project beeldend en inhoudelijk te verduidelijken. De meeste projecten worden “in situ” gerealiseerd. De leerlingen doen ook voor de uitvoering van hun projecten beroep op externe medewerkers (onder andere het stadsbestuur). Zo leren ze om hun projecten en doelstellingen duidelijk te verwoorden naar externe actoren.
- Er is een gerichte culturele begeleiding door middel van een gepersonaliseerde aanpak die gericht is op mensen en waarden. De leerlingen worden hierdoor geïnspireerd en gemotiveerd om het beste van zichzelf te geven.
- Er is een structurele ondersteuning via, onder andere, een adequate organisatie van de lessen, een aangepaste uitrusting en een degelijke omkadering om de doelen te bereiken.
- Beleidsmatig wordt ervoor gekozen dat leerlingen tijdens hun opleiding voor aanvullende artistieke en vaktechnische aspecten kunnen in de aanpalende ateliers van beeldhouwkunst en edelsmeedkunst.
- In de ateliers is er regelmatig zelfreflectie over de didactische aanpak en de kwaliteit van de resultaten.

- De optie monumentale kunst staat open voor externe beoordelingen en heeft voldoende ontwikkelingsdynamiek. Dit blijkt bijvoorbeeld uit de bereidheid tot verdere professionalisering en de veranderingsbereidheid.

3.4 beeldende kunst - schilderkunst (graad: h5 s)

Voldoet

Motivering

- De optie schilderkunst trekt heel wat leerlingen aan. De leerlingenevolutie verloopt gunstig en loopt gelijk met de evolutie in Vlaanderen, met uitzondering van een kleine dip drie schooljaren geleden.
- De leerplandoelen kunnen voor de optie schilderkunst voor de beide ingerichte ateliers meer en beter op elkaar afgestemd worden. Een meer gelijkgerichte aanpak maakt het mogelijk dat leerlingen vlotter kunnen overstappen van het ene naar het andere atelier.
- Het aanbod kadert binnen de academie- en leerplanvisie. In de basisjaren van de opleiding leren de leerlingen de vormproblematiek van de visuele waarneming te ontleden. De zeven kleurcontrasten, de geometrische en organische vormen en hoe deze zich tegenover elkaar verhouden komen hierbij aan bod. De leerlingen ontwikkelen een eigen schilderkundige vaardigheid bij de studie naar waarneming. Ze werken in verschillende picturale materialen (olieverf, acryl, pastel) op verschillende geprepareerde of niet geprepareerde dragers (doek, paneel, karton, enz). In de hogere jaren komen compositie en cadrage aan bod. De leerlingen gebruiken deze gegevens op een speels creatieve en persoonlijke wijze om hun picturaal werk meer expressiekracht te geven. Er is aandacht voor de specifiek beeldende aanpak in de hedendaagse schilderkunst. Via beeldanalyse en studiewerk leren de leerlingen een eigen hedendaags picturaal oeuvre op te bouwen waarbij er voortdurend aandacht blijft voor een schilderkundige benadering.
- Niet in alle bezochte ateliers is er evenveel aandacht voor de schilderkundige vaardigheden van de leerlingen. Ook het aspect beeldanalyse zou in beide ateliers nog verder kunnen worden geoptimaliseerd.

3.5 beeldende kunst - tekenkunst (graad: h5 s)

Voldoet

Motivering

- Qua leerlingenevolutie vertoont de optie tekenkunst een eerder stabiele curve. Er zijn slechts kleine schommelingen door de jaren heen.
- Het aanbod kadert binnen de academie- en leerplanvisie. In de basisjaren van de opleiding leren de leerlingen de constructieve opbouw van een tekening kennen. Ze leren over richtingen en verhoudingen. De leerlingen werken met verschillende grafische materialen op verschillende dragers en dit zowel op klein als op groot formaat. In de basisjaren van de opleiding is er in één atelier vooral aandacht voor de lineaire benadering van de tekening. In het andere atelier is er meer aandacht voor de grote volumes en richtingen, bewegingen en expressie. In dit atelier is er een grotere leerwinst op vlak van tekenkundige inzichten. De leerlingen leren er meer over compositie en vlakverdeling en ontwikkelen meer artistieke inzichten. In de hogere jaren van de opleiding is er een groot verschil op vlak van kennis, tekenkundige en artistieke inzichten bij de leerlingen uit het tweede bezochte atelier. Een betere stroomlijning van de jaarplannen tussen beide ateliers zou het onderwijsrendement in deze optie kunnen verhogen.
- Er is een voldoende culturele begeleiding door middel van een gepersonaliseerde aanpak die gericht is op mensen en waarden.

- Er is een structurele ondersteuning via, onder andere, een adequate organisatie van de lessen, en een degelijke omkadering om de doelen te bereiken.
- Op vlak van uitrusting zijn er nog verbeterpunten. Nu werken de leerlingen regelmatig op vlakke tekentafels. Het werken op vlakke tekentafels vervormt de perspectief bij het waarnemingstekenen en zet aan tot onartistiek maakwerk. Het werken op groot formaat op tekenchevalets laat niet alleen de pols en hand maar heel het lichaam me bewegen en “tekenen”. Indien de leerlingen toch werken op tafels is het belangrijk dat ze werken op schuine planken met een helling van 45 graden, zodat er geen vervorming is van het perspectief bij het tekenen naar waarneming. In het atelier staan er ook weinig of geen stillevens. De weinige stillevens zijn ook niet goed belicht.
- De begeleiding gebeurt soms klassikaal, soms in kleine groepjes of individueel.
- In de ateliers is er weinig zelfreflectie over de didactische aanpak en de kwaliteit van de resultaten. Tijdens de inleidende gesprekken worden de leerlingen nog te weinig betrokken bij het leerproces. Een interactieve aanpak zou het “ex cathedra” gevoel kunnen weg nemen. De leerlingen leren niet om een interessante compositie te maken met voorwerpen om een stilleven samen te stellen. Dit zou ook onderdeel kunnen zijn van een leerproces en deel uitmaken van een gerichte begeleiding.
- De optie staat momenteel nog minder open voor interne of externe beoordelingen en heeft een beperkte ontwikkelingsdynamiek. In één atelier is er een bereidheid tot verdere professionalisering en veranderingsbereidheid.

3.6 beeldende kunst - weefkunst (graad: h5 s)

Voldoet

Motivering

- Het leerlingenaantal is lange tijd erg wisselend geweest. De laatste twee jaar heerst er meer stabiliteit in het leerlingenaantal.
- Het aanbod kadert binnen de academie- en leerplanvisie. In de basisjaren van de opleiding leren de leerlingen de verschillende basistechnieken kennen van het weven en werken ze met de basismaterialen in de textiele kunst. Opbouwend leren de leerlingen over compositie, kleur, kleur- en vormcontrast, de natuur en natuurstudie in functie van het weven en de textiele kunst. In de hogere jaren van de opleiding is er aandacht voor beeldanalyse en bouwen de leerlingen via thematisch werken een eigen textiel of weefkundig oeuvre uit. Ze leren hierbij aandacht te hebben voor de bouwstenen uit de basisopleiding: compositie, kleur, kleur- en vormcontrast. In de hogere jaren verrijkt het inhoudelijke en het ruimtelijk facet het artistiek werk. De leerlingen leggen een portfolio aan met ontwerpen, schetsen, studies, digitale foto's en kleine realisaties in geweven of manueel verwerkte textiele materialen.
- Reeds van in de basisjaren zouden alle leerlingen een logboek kunnen samenstellen met onderzoek naar materialen, ontwerpstudies in aquarel, gouache of in grafische materialen, een eigen beeldarchief met aantekeningen, enz. Momenteel hebben nog niet alle leerlingen zulk een log- en schetsboek.
- Er is een gerichte culturele begeleiding door middel van een gepersonaliseerde aanpak die gericht is op mensen en waarden. De leerlingen worden hierdoor geïnspireerd en gemotiveerd om het beste van zichzelf te geven.
- Er is een structurele ondersteuning via, onder andere, een adequate organisatie van de lessen, een aangepaste uitrusting en een degelijke omkadering om de doelen te bereiken.
- In dit atelier is er een goede begeleiding en ondersteuning van de leerlingen. De talentvolle leerlingen worden individueel begeleid en gecoacht. Ze krijgen een veelheid van informatie over belangrijke tentoonstellingen en projecten van kunstenaars die werken met textiele materialen. Alle leerlingen worden aangezocht om boeiende tentoonstellingen mee te bezoeken. Minder talentvolle leerlingen krijgen ook een kwaliteitsvolle individuele begeleiding en worden voortdurend gestimuleerd om via hun

eigen beeldarchief nieuwe wegen te zoeken en te ontdekken in de omvangrijke wereld van weefkunst en textiele kunst.

- In de ateliers is er regelmatig zelfreflectie over de didactische aanpak en de kwaliteit van de resultaten.
- De optie weefkunst staat open voor externe beoordelingen en heeft een behoorlijke ontwikkelingsdynamiek. Dit blijkt bijvoorbeeld uit de bereidheid tot verdere professionalisering en de veranderingsbereidheid.

4. BEWAAKT DE ACADEMIE DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Professionalisering

4.1.1 Aanvangsbegeleiding

De school staat voor wat betreft de kwaliteitsbewaking van deze indicator/variabele aan het begin van een ontwikkelingsproces.

Motivering

Volgende vaststellingen geven een beeld van de mate waarin de academie haar werking op een **doelgerichte** wijze aanpakt.

- In november 2010 startte een werkgroep rond aanvangsbegeleiding op.
- Een concrete uitgeschreven taak hebben ze niet gekregen. Ze vangen nieuwe leerkrachten op door hen op praktisch vlak bij te staan. Verder helpen ze bij de integratie in het lerarenkorps. Vooral voor leerkrachten die in filialen lesgeven is dat niet zo vanzelfsprekend.
- De groep bestaat uit vier leden en komt ongeveer drie maal per jaar samen.
Geen van de leden volgde een opleiding tot mentor.
- Er werd door de werkgroep een inlichtingenblad opgesteld voor beginnende leerkrachten waarop ze telefoonnummers en andere praktische informatie kunnen vinden. Het artistiek pedagogisch project van de school wordt niet aangehaald.
- De academie beschikt over een uitgebreid vademecum dat niet meer actueel is en bijgewerkt zou moeten worden. De tekst is helder en gebruiksvriendelijk. Mits een kleine update zou dit een zeer bruikbaar en interessant instrument kunnen zijn voor beginnende leerkrachten.
- De leerkrachten uit deze werkgroep leggen geen klasbezoeken af in het kader van een ondersteuning.
- Stagiairs uit de lerarenopleidingen worden niet automatisch door de mensen van deze werkgroep opgevangen. De lerarenopleidingen nemen weinig of geen contact op i.v.m. de toekomstige leerkrachten die daar stage lopen.
- Tijdens informele gesprekken komt het wel eens voor dat de mentoren informatie geven omtrent beginnende leerkrachten aan de directie. Dit gebeurt niet systematisch en is niet geformaliseerd.

4.1.2 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning.

Motivering

Volgende vaststellingen geven een beeld van de mate waarin de academie haar werking op een **doelgerichte** wijze aanpakt.

- De werkgroep “nascholing” is sedert vorig jaar aan de slag en telt vijf leden. Ze komen, vooral in het eerste semester, tweewekelijks samen.
- Zij beschouwen het als hun taak om op zoek te gaan naar allerlei nascholingen voor de collega's.
- Verschillende nascholingsvormen kunnen aan bod komen: workshops binnen de academie met een externe lesgever, workshops met een lesgever van de academie zelf, nascholing door een externe organisatie, het voorbereiden van de pedagogische studiedag, interdisciplinaire werking, ...
- Intervisie is nog niet ingeburgerd.
- Een aantal leerkrachten doet wel aan multiplicatie. (Gevolgde nascholingen worden “gedeeld” met collega's.)

Het bereiken van de vooropgestelde doelen **ondersteunt** de academie met onder andere volgende initiatieven.

- Er is voldoende nascholingsbudget.
- DKO West (alle academies van West-Vlaanderen) richt nascholingen in, deels om de afstand te beperken, deels om aan bepaalde noden te voldoen en de kosten te beperken.

Volgende vaststellingen, onder andere vanuit de bereikte resultaten, geven een beeld van de mate waarin de academie **ontwikkelingsgericht** werkt.

- Er werden nog geen competentieprofielen van leerkrachten opgesteld.
- De werkgroep beschikt niet over een oplijsting van gevormde nascholingen zodat ze een beeld krijgen van de aanwezige expertise.
- Er worden nog niet systematisch evaluaties gemaakt van de gevolgde nascholingen. Deze informatie wordt wel informeel tussen leerkrachten uitgewisseld.

4.2 Evaluatie

4.2.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid.

Motivering

Volgende vaststellingen geven een beeld van de mate waarin de academie haar werking op een **doelgerichte** wijze aanpakt.

- Er is een evaluatiereglement aanwezig.
- De procedure bestaat voor een deel uit een procesevaluatie in functie van de opdrachten (gekoppeld aan een zelfevaluatie van de leerkracht), voor een ander deel wordt het product beoordeeld (resultaatsgerichtheid).
- De belangrijkste leerplandoelen zijn opgenomen in de evaluatiefiches.
- Er zijn regelmatig evaluaties na elke opdracht, in januari is er een tussentijdse evaluatie, op het einde van het jaar is er de eindejaarstentoonstelling met evaluatie. Deze aandacht voor permanente evaluatie staat ook uitdrukkelijk in het schoolwerkplan.

Het bereiken van de vooropgestelde doelen **ondersteunt** de academie met onder andere volgende initiatieven.

- De huidige evaluatiefiches zijn vorig schooljaar in overleg herbekeken. De bedoeling was de fiches kernachtiger te maken en meer gelijkgericht te maken over de opties en graden heen

Volgende vaststellingen schetsen de **doeltreffendheid** waarmee dit proces verloopt.

- Aan de hand van de evaluatie wordt getoetst waar de leerling zich in het leerproces bevindt. Dit bepaalt mee de kwaliteit van het leerproces. Het is hierbij belangrijk dat de leerling zicht krijgt op zijn eigen leerproces en zijn plaats in de groep.
- De evaluatie wordt ook ingezet om zelfstandigheid te bevorderen. Zo wordt evaluatie een vast onderdeel in elke les.

Volgende vaststellingen, onder andere vanuit de bereikte resultaten, geven een beeld van de mate waarin de academie **ontwikkelingsgericht** werkt.

- De huidige evaluatiefiches worden nu voor het tweede schooljaar gebruikt. Belangrijk bij een verandering is de opvolging van het evaluatieproces. Hierover zijn nog geen afspraken gemaakt.

4.2.2 *Rapporteringspraktijk*

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid.

Motivering

Volgende vaststellingen geven een beeld van de mate waarin de academie haar werking op een **doelgerichte** wijze aanpakt.

- De academie volgt de reglementaire bepalingen inzake rapportering. De leerlingen krijgen tweemaal per jaar een evaluatiefiche.
- In de rapportering is vooral de commentaar belangrijk. Gesprekken met ouders en leerlingen worden als zeer belangrijk beschouwd.

Het bereiken van de vooropgestelde doelen **ondersteunt** de academie met onder andere volgende initiatieven.

- De evaluatiefiches zijn sinds vorig schooljaar meer gelijkgericht. Toch blijft hierbij heel veel aandacht voor de specificiteit van de graden en de opties.

Volgende vaststellingen schetsen de **doeltreffendheid** waarmee dit proces verloopt.

- Ook bij de mondelinge rapportering gaat heel veel aandacht naar de evolutie van de leerling in zijn leerproces. Zo wordt heel snel gecontroleerd of de leerling de feedback heeft begrepen.
- De mondelinge rapportering beperkt zich niet tot de twee momenten van de evaluatiefiche. Evaluatie en rapportering is een vast onderdeel in elke les.

Volgende vaststellingen, onder andere vanuit de bereikte resultaten, geven een beeld van de mate waarin de academie **ontwikkelingsgericht** werkt.

- In welke mate een gelijkgerichte rapportering aanwezig is, is eerder onduidelijk. Feedback geven is een vast gegeven in het leerproces maar is nog een onderdeel van discussie geweest tijdens de bespreking van de evaluatiefiches.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE ACADEMIE

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de academie levert volgende vaststellingen op:

- De directeur kiest voor 'participatief leiderschap'. Het tekort aan pedagogische coördinatie maakt dat heel wat leerkrachten op basis van vrijwilligheid participeren in besluitvorming. Een goed uitgebouwd pedagogisch coördinatieteam zou de weg naar participatief leiderschap vergemakkelijken. Klasbezoeken in de verschillende vestigingsplaatsen zorgen ervoor dat de directie een goed zicht heeft op het artistiek-pedagogisch handelen van de personeelsleden.
- De academie beschikt over een artistiek pedagogisch project dat door het vorige beleid is uitgeschreven. Hoewel deze visie nog steeds actueel is, blijkt de implementatie ervan eerder beperkt en kiest men ervoor een nieuw app uit te werken. In het kader van de kunstacademie werd het actualiseren van het app 'on hold' gezet. De directie bewaakt de artistieke kwaliteit en de link met de artistieke visie. Elke leerkracht behoudt een zekere autonomie in zijn atelier, in de mate dat hij of zij inspeelt op de grote krijtlijnen van de visie op artistiek en pedagogisch vlak. Van een echte implementatie en gelijkgerichtheid is weinig sprake.
- Het participatief leiderschapsmodel vraagt duidelijke omschrijvingen van mandaten en verantwoordelijkheden. Er is een lerarenraad, die bestaat uit verkozen leraren. Deze lerarenraad is bedoeld als ondersteuning voor de directie. Vergaderingen met agenda, verslaggeving en opvolging zijn niet ingebed. Sinds vorig schooljaar zijn heel wat werkgroepen opgestart. Doordat het doel en de opdrachten van deze werkgroepen niet altijd helder geformuleerd zijn, is het moeilijk om tot een besluitvorming te komen. Een duidelijke opvolging via een korte maar goede verslaggeving zou de interne communicatie ten goede komen.
- De directie heeft een duidelijke visie op kwaliteitszorg. Nascholing, mentoring en teamwerking vormen de basis van zijn visie. Om dit te realiseren zijn werkgroepen opgestart. Maar door een gebrek aan een duidelijke taak- en mandaatomschrijving is het niet altijd transparant wat het doel moet zijn. De academie organiseert een gerichte bevraging van personeel en leerlingen. De verwerking van de gegevens verloopt moeilijk. Op basis van een beleidsplan, dat momenteel nog in een ontwerpfase is, kan de kwaliteitszorg meer gestructureerd en met vooraf opgestelde prioriteiten uitgewerkt worden.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE ACADEMIE

6.1 Wat doet de academie goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Het realiseren van de leerplandoelstellingen in de opties animatiefilm LG, edelsmeedkunst, monumentale kunst, schilderkunst, tekenkunst en weefkunst. Ze zijn gekaderd binnen de academievisie en binnen de leerplanvisie.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Een aangepaste ondersteuning via een degelijke omkadering en een goede algemene en didactische infrastructuur.
- Een gedifferentieerd onderwijsaanbod dat inspeelt op de vraag van leerlingen en de omgeving.
- De leerbegeleiding in de meeste opties met aandacht voor de leerdoelstellingen en voor de eigenheid van de leerlingen (talenten en beperkingen)
- De evaluatie van leerlingen en de rapporteringspraktijk

Wat betreft het algemeen beleid:

- De goede administratieve ondersteuning
- De visie van de directie op kwaliteitszorg

6.2 Wat kan de academie verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Meer samenhang tussen de ateliers in de optie tekenkunst.
- Meer aandacht voor het verwerven van ruimtelijk inzicht, vormbeheersing en constructieve opbouw, meer differentiatie in aanpak en materiaalgebruik, meer aandacht voor studie en onderzoek naar waarneming in de optie tekenkunst.
- Meer aandacht voor de integratie van de kunstgeschiedenis in de optie tekenkunst.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De leerbegeleiding in enkele ateliers.
- Het afbakenen van duidelijke opdrachten voor de werkgroep aanvangsbegeleiding.
- Het uitbouwen van een degelijk mentoraat.
- Het aansporen tot een mentorenopleiding.
- Het opstellen van competentieprofielen.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Het concretiseren van het participatief leiderschapsmodel.
- Het omschrijven en uitwerken van verantwoordelijkheden en mandaten voor de verschillende werkgroepen en de lerarenraad.
- Het actualiseren en implementeren van de algemene visie in de verschillende graden en opties.
- Het uitschrijven en actualiseren van de visie op kwaliteitszorg.

6.3 Wat moet de academie verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- nihil

Wat betreft de regelgeving:

- nihil

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor beeldende kunst.

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Hilde Quix

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: